

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

5TE ÅRG.

DEN 28 AUGUSTI 1904.

N^Ö 48

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Tvenne akademiska sånganförare. — Några bilder från Lund. — Från sommarkurserna i Lund. — Skytterörelsen. — Vårt högre armébefäl. — En liten mästertytt. — General Schaumann och hans maka. — Bilder till de senaste krigshändelserna. — Svensk-Norsk skyttefest i Värmland. — "Den gamle Franken" af Fredrik Ström. — Ett attentat i Stockholm. — En plugghäst. — Veckans porträttgalleri. — En vacker skolbyggnad.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

I/AR E. HEDENBLAD,
DIRECTOR MUSICES VID
UPPSALA UNIVERSITET.

ALFRED BERG,
KAPELLMÄSTARE VID LUNDS
UNIVERSITET.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sthlm.—Gbg.

TVENNE AKADEMISKA SÅNGANFÖRARE.

Foto, Jonna Efertr., Lund.

Längst till vänster ZOOLOGISKA MUSEUM. Bakom detta synas DOMKYRKANS torn.

LUNDAGÅRD OCH
I fonden synas BIBLIOTEKET samt,

TVENNE AKADEMISKA SÅNGANFÖRARE.

TILL PORTRÄTTEN Å FÖREGÅENDE SIDA.

IVAR EGGERT HEDENBLAD.

Det är i Paris 1900.

Uppsalasångarne skola sjunga i Trocadéron, och midt på den varma junieftermiddagen strömmar publiken in i det stora konsertpalatset.

I salen bakom tribunen gå sångarne af och an i ovanlig oro. De ha redan sjungit på många konserter och borde känna sig trygga och segervana. Ty framgången har öfverallt varit densamma. Men spänningen är i dag osedvanligt stor.

Icke ens Hedenblad kan fullkomligt behärska sin nervositet. Han som eljest brukar gå omkring trygg och lugn, småpratande och mönstrande på samma gång, är sig icke lik i dag. Han nynnar icke, och ingen vågar tilltala honom. Han tycks misstänka, att hvarenda sångare skrikit sig hes på "Vive la France", och *hvarför* taga inte de där förstebasarna handskarna på sig, så att de äro färdiga i rätt tid?!

Förstebasarna uppfånga blicken och känna sig plötsligt osäkra på sina stämmor. Oron stiger och — minuten är inne.

På tribunen stå sångarne i en tät halvcirkel. Hedenblad bugar sig för publiken och går upp på anförarpallen. Mönstrar leden och ger ton.

Spänningen är mångfaldigt större och vill omedelbart brusa ut i sång. Hvarje sekunds uppehåll är en pina för kören.

Ännu håller anföraren tillbaka. Han försäkrar sig om, att hvarenda blick läser i hans egen, att hvarenda tanke är hypnotiserad af hans taktpinne.

Och så:

"Hör oss Svea..."

I ett ögonblick är all spänning borta. Triumfen har börjat. Ty denna dag firade Uppsalasången — och därmed Hedenblad — sin största triumf.

Hvem tänker i denna stund på allt som ligger bakom en sådan triumf? På de mödosamt samlade traditioner, på de år af arbete, som utgöra dess förutsättning, eller ens på de repetitioner som närmast bära upp den?

Det är sant, Hedenblad är icke den förste — icke traditionens skapare. Ingen glömmar att nämna Oscar Arpis namn på samma gång som hans eget. Men å andra sidan är det håller ingen som glömmar hvilken värdare Hedenblad varit för god tradition och hvilken starkt personlig färgning han gifvit densamma under sin förvaltningstid. Kommen som 20-årig student till Uppsala 1871, blef han snart Josephssons högra hand, och var redan 1875 studentkårens sånganförare. Som sådan har han kvarstått tills för ett år sedan.

Allmänna sången! Det är ett ord med klang. Klang af fest och vår.

Och ändå, hvilken snötung massa är icke denna allmänna sång. Hvilka järnåfvar fordras icke för att

FRÅN LUND.

vi nu några karaktäristiska bilder från vår andra universitetsstad.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Söhm—Gbg

TEGNÉRSPLATSEN.
till dels, UNIVERSITETET.

Längst till höger AKADEMISKA FÖRENINGEN.

tygla dess oformliga kraft. Hvilket tålmod för att slipa af den till en konstprestation.

Arpi tyglade den, kuivade den, tvingade den till finhet. Hedenblad icke mindre. Han är makalös i att ge antydningar, som ingen kan missförstå. Och när hans taktpinne som otåligast knackar af, är hans tålmod som störst.

På detta sätt kunde förmiddagskonserten på vår-festdagen, Allmänna sångens stora dag, alltid blifva hvad den varit.

Ansvaret hvilade närmast på anföraren, därefter på eliten, O. D. Dess dirigent har Hedenblad varit från 1881 — eller samma år han utnämndes till Director musices vid Uppsala universitet — och såsom sådan kvarstår han ännu. Med O. D. har han företagit en mängd sångarfärder både i Sverige och i utlandet. Liksom han redan 1878 förde sin Uppsala-sång till seger på världsutställningen i Paris.

Icke minst har han genom sitt arbete „Student-sången” gjort sig förtjänt om kvartettsången så väl vid universitetet som för öfrigt i Sverige. I trenne digra häften är här sammanförd den svenska kvartett-sångens hela klassiska repertoar. Af de kvartetter som finnas uppförda på konsertprogrammen, är alltid den allra största delen att återfinna i Hedenblads samlingsverk.

Af Hedenblads kompositioner märkas, utom åtskilliga kvartetter, „Necken”, „På knä” och „Jubelfestkantat till 300-årsminnet af Uppsala möte” samt åtskilliga orkester- och solosaker. Sedan 1888 är han ledamot af Musikaliska akademien.

Vid sidan af sitt arbete som akademisk lärare och studentsångens upprätthållare har han äfven medhunnit att dirigera Filharmoniska sällskapen i Uppsala och Stockholm.

Hedenblad föddes i Torsång i Dalarne 1851. Det är alltså knappast af åldersbetänkligheter han nu delvis dragit sig tillbaka, så tillvida som han öfverlämnat Allmänna sången i yngre händer. Men han kan vara nöjd med de lagrar han skurit. Han vet med sig, hur populär han varit bland sångarne, hur gärna de lydt under hans pinne, och på sitt bröst kan han fästa en hel rad med ordnar och utmärkelsetecken, allt minnen af de vunna framgångar, som ledde upp till triumfen i Trocadéron 1900.

P. G. Nbg.

* * *
CARL ALFRED BERG.

Carl Alfred Berg är född den 13 oktober 1857 i Hudiksvall. Efter aflagd mogenhetsexamen inskrefs han 1877 vid Uppsala universitet, där han hufvudsakligen idkade botaniska studier, men vid sidan här-af också studerade musik. År 1886 inskrefs han som student vid Lunds universitet och aflade där fil. kand-examen på våren 1888. På hösten 1889 valdes han till anförare för studentkapellet, och 1891 utsågs han till studentsångföreningens anförare, i hvilken egen-skap han ledt en mängd konserter äfvensom föreningens alla sångarfärder åren 1892 till 1904. Under året 1892—93 innehade han förordnande som kapell-

Foto. Jonna Ejlert., Lund.

FRÅN LUND. Universitetet.

Kitché: Kem. A.-B. Bengt Stjernsparré, Skåm—Ölg.

mästare. Sommaren 1894 reste han till Leipzig och inträdde vid därvarande musikkonservatorium, som han efter 2 års studier genomgick med höga betyg. Sommaren 1896 företog han en studieresa i musik till utlandet samt idkade upprepade gånger 96—98 ytterligare musikstudier i Leipzig. Den 2 januari 1897 utnämndes han till kapellmästare vid Lunds universitet och i juli samma år erhöi han medaljen "Litteris et artibus". Under 1896—1900 anförde han Landskrona musiksällskap, 1897—1900 var han dirigent för student-ångsällskapet "N. N.", 1898—1901 ledde han Malmö musikförening, och 1899—1901 dirigerade han Lunds musiksällskap. Sedan 1892 är han anförare för manskören "Orfeus" i Malmö och sedan höstterminen 1902 korchef för Malmö Par Brikoll.

Förutom ett antal offentligt uppförda, men utgifna mindre och större kompositioner för sång med eller utan pianoaccompaniment eller orkester har han i tryck utgivit "Tvänne sånger af A", tillägnade Richard Öhnell, (af dessa har "Aftonsång" sett flera upplagor), "Fyra sånger", tillägnade Erica Bergenson, "Harmonisering af svenska folkvisor", samlade och utgifna af Selma Colliander, åtskilliga manskvartetter, hvaraf flere utgifvits af "Sällskapet för svenska kvarteretsångens befrämjande" m. fl.

* * *

Såsom kapellmästare och kompositör har Alfred Berg inlagt stora förtjänster, men ännu större äro de, hvilka han såsom anförare för Lunds studentsångförening ådagalagt vid sitt arbete för den svenska studentsångens höjande vid rikets andra universitet. Och de sångarfärder, som under hans ledning företagits inom och utöfver rikets gränser, först och främst Amerikafärden, vittna tillräckligt därom, att Lundasången f. n. innehar en rangplats, för hvilken den utslutande har "Fader Berg" att tacka. En sångarfärd sådan som den till Amerika kräfver såsom anförare en man, som icke blott förstår att handhafva den musikaliska ledningen, utan äfven besitter de personliga egenskaper, som erfordras för att samla och ena,

att vara den sammanhållande länken i sångarkädjan. Den en *sådan* man är kapellmästare Alfred Berg. Den, som skrifer detta, deltog som sångare i Amerika-tournéen, och hvad här relateras, är *icke en ensam* sångares, utan *alla deltagarnes* samfälda ord. Vi beundrade hans lifliga, alltid glada och hoppfulla väsen, hans sanna och hjärtliga kamratlighet och först och främst hans törmåga att från anförarepallen leda och elda sångarne. Det fanns icke en af oss, som ej med den spändaste uppmärksamhet lystrade till hans taktpinne eller troget följde de växlande dragen i hans ansikte, hvilka, allt efter sångens natur, antogo än ett hotfullt, olycksbådande utseende, än ett allvarligt, än ett blidt uttryck. Och samtidigt markerade han själf med munnen tonlängden och takten. Om vi också af trötthet voro färdiga att digna ned, så behöfdes det blott att se vår "Fader" efter vederbörlig knackning på skjortbrösten stiga upp på podiet med detta ljusa, värmande leende, som tycktes säga: "Varen blott lugna, och allt skall gå väl!" Vi unga skämdes öfver vår trötthet, då vi sågo honom, den äldste af oss alla, spänstig och vaken som ingen, höja sin "björkpinne", och vi stämde in af fulla hjärtan, och tröttheten försvann liksom genom ett trollslag.

Och hvad skall man säga om uthålligheten hos en sångarledare, som, efter tvänne eller tränne ytterst ansträngande timmar på anförarepallen, vid den efterföljande fästen med förekommande vänlighet sysselsätter sig med alla de många, som komma i hans närhet, och lifligt och intelligent besvarar de olika tal, som hållas till hans och sångarnes ära? Den är oförläpelig och den visar på en själsstyrka, som vi alla måste beundra.

Sådan är i få drag bilden af "Fader Berg", och som sådan framstår han säkert för alla, som haft äran och nöjet att under hans ledning deltaga i en eller annan minnesrik färd, vare sig denna nu gällt vårt eget land, Norge, Danmark, Tyskland eller nu senast Amerika.

C. N. L.—t.

NÅGRA BILDER FRÅN LUND.

Rik på minnen från forna dagar ligger där på den från Sundet sakta stigande skånska slätten den sydsvenska universitetsstaden. Lund heter den, och den gör skäl för namnet. Då man vandrar igenom dess gator och offentliga platser, finner man öfverallt vackra planteringar, alléer och lundar. Stiga vi upp på tinnarna af den nästan midt i staden belägna Akademiska Föreningens torn, skola vi äfven finna, att staden ter sig nästan som en enda stor lund, i hvilken en mängd större och mindre byggnader ligga inbäddade i lummig grönska, detta beroende på de många trädgårdar, som omslutas eller döljas af husraderna. Här njuta vi ock af en härlig utsikt öfver den vidsträckt skånska slätten, åt väster begränsad af Sundets blåa bölja — där se vi Malmö och på andra sidan Sundet den danska hufvudstaden med dess torn och kupoler; åt öster se vi Romeleklint höja sig i blåaktigt dis öfver slätten, som rundt om, så långt ögat når, breder sig i grönskande vågor, på sina ryggar bärande rika skördar; landtgårdar, byar, kyrkor och lummiga bokskogar gifva taflan omväxling, fågning och lif. Det är väl värdt att se; men få göra sig den mödan.

Bland offentliga alléer och promenader märkas den s. k. "Södra vällen", ett minne från den tid, då Lund ännu var befästadt, därintill ligga "Parken", "Observatorieträdgården" och "Gyllenkrooska promenaden",

Foto, Jonna Eftertr., Lund.

FRÅN LUND: Lundagård

Klitché: Bengt Silfverparre.

Foto, Jonna Eftertr., Lund.

FRÅN DET »CIVILA» LUND: Stora Kyrkogatan.

Klitché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm.—Gbg.

alla särdeles vackra och väl underhållna. Norr om staden höjer sig den bekanta Helgonabacken, där enligt sagan jätten Finn, Lunds domkyrkas uppbyggare, nu förstenad och fjättrad vid en af dess pelare i kryptan, fordom hade sitt tillhåll. Där uppe reser sig nu det nya, ståtliga, i gammal byggnadsstil hållna universitetsbiblioteket, värdigt anslutande sig till en rad af vetenskapliga institutioner, nämligen Fysiska, Fysiologiska, Anatomiska och Botaniska institutionerna, alla med sitt icke obetydliga, väl planterade område, hvilket för "Botaniskan's" (som institutionen folkligt kallas) del är mycket stort och innehållsrikt, hvad Floras barn beträffar. Här vidtager "Östra kyrkogården", och följa vi den, komma vi i en båge ned till "Östertull", hvarest det nya landsarkivet och "Privata Elementarskolan" äro belägna. Härifrån är man på ett par minuter nere vid "Esplanaden", som sträcker sig söder om staden fram till dess hufvudäder, Södergatan, på hvars andra sida den förut nämnda "Södra vallen" vidtager. Efter en kort vandring mot norr (Nygatan) komma vi till det lummiga och täcka "Bantorget", där staden har en af sina förgälskeklippor: öfvergången öfver järnvägsspåren till västligaste delen af staden. På grund af den starka järnvägstrafiken är öfvergången stängd oftare än som för den ävlede starka två- och fyrbenta trafiken är bekvämt; k. järnvägsstyrelsen har sökt i någon mån afhjälpa olägenheten medels en järnbrygga, som på nära två våningars höjd leder öfver spårén. Omtyckt är trafikleden emellertid icke. — Den som är intresserad af järnvägar, bör icke försumma att taga Lunds bangård och den där rådande trafiken i betraktande och sedan försöka utgrunda, hur det kommer sig att på ett så knappt tillmätt område endast sällan olyckor inträffa.

På andra sidan om järnvägen se vi den vördnadsvärda "Landskyrkan", som i ålder lär täfla med, om ej öfverträffa Domkyrkan.

Främst bland Lunds offentliga platser står den oförligneliga "Lundagård" med sina väldiga, skuggrika träd: gamla veteraner, som under århundraden sett släkte efter släkte vandra under sina kronor; som sett vetenskapen och bildningen idkas och främjas inom de murar, som fordom omgäfvö Lundagård och

lärosätet och förnämt afskiljde dem från den profana världen; som sett dessa murar brytas ned och det därinnanför samlade vetandets ljus omsider strömma ut i världen bland folket, upplysande, enande, stärkande. Till Lundagård sluta sig omedelbart Tegnérplatsen (med Tegnér's staty), Kraftstorget och Universitetsplatsen (med den berömda granitfontänen från Grafversfors) — en platskomplex, som söker sin like, begränsad som den är af monumentalabyggnader: Domkyrkan, det gamla Universitetsbiblioteket — i längesedan grånad forntid ärkebiskopsäte — den ståtliga "Akademiska föreningen", "Zoologiska museet" och slutligen men ej sist Universitetet med dess annex, "Palæstra et Odeum". Att vandra genom Lund och äfven göra besök innanför gårdspartarna är ganska intressant; här blandar sig nytt och gammalt på sällsamt sätt; diskret men tydligt möta midt ibland all det nya och moderna fläktarna från svunna tider.

Till sist skulle jag vilja anföra ett par versar ur Lunda-skalden, prof. Nils Flensburgs kantat vid konung Oscars 25-åriga doktorsjubileum (1893), däri han skildrar bygden och folket som omgifver Lund:

"Se, så vidt som ögat räcker,
Slättens gyllne band sig sträcker
Hän mot Sundets djupblå bryn.
Vårgrönt fält för vinden gungar,
Göken hörs i björkedungar,
Häggen står i blom i byn.
Hvita torn och röda logar,
En idyll, som mjukt sig fogar
I en ram af fjärran skogar,
Skymtar solglänst för din syn.

Här på egna odalgrunden
Dväljs en ätt, vid torivan bunden
Af evärdligt kärleksband.
Kärf i skick, men vek i sinne,
Gömmar hon där djupast inne
All sitt varma hjärtas brand.
Om vid boken eller plögen;
I sin idrott lika trogen,
Är till däd hon redobogen
För sin kung, sitt fosterland."

Cab.

FRÅN SOMMARKURSERNA I LUND.

Foto. Rahmn, Lund.

GRUPPBILD AF DELTAGARNE I SOMMARKURSERNA I LUND.

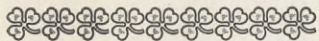
VÅRT HÖGRE ARMÉBEFÄL.

SKYTTE-
RÖRELSEN.

Foto. Rangnätt, Helsingborg.

Herr E. Lindfors från Helsingborg hemförde vid den nyligen i Eslöv hållna stora skyttefesten första mästerskapspriset.

Kliché: Benzt Stillfotografie.

G. A. LÖWENHIELM. Afgående öfverste och chef för Norrlands Dragonregemente.

K. M:t har d. 4 d:s beviljat nådigt afsked för öfversten o. chefen för Norrlands Dragonregemente G. A. Löwenhielm. Öfverste L. är f. på Sallerup i Skåne 1842, blef stud. i Lund 60, utn. till löjtn. 72, ordonnansofficer hos kronprinsen 81, kammarherre hos kronprinsen 83, öfverstelöjtn. vid Lifreg. husarer 93 samt öfverste och chef för Norrlands Dragonregemente 95.

EN LITEN MÄ-
STERSKYTT.

Foto. Janson, Norrköping.

Skolgossen Bror Asplinden från Norrköping innehar redan trots sin ungdom tvenne guldmedaljer för skjutskicklighet och förvärfvade nu senast vid Östergötlands läns förbundsskjutningar ytterligare ett pris.

GENERAL SCHAUMANN OCH HANS MAKÅ.

GENERAL VALDEMAR SCHAUMANN.

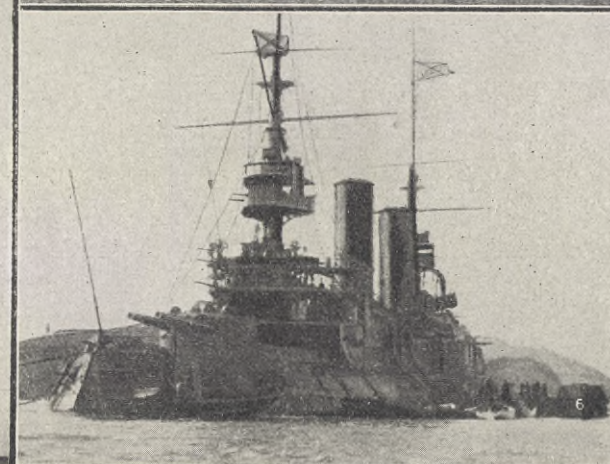
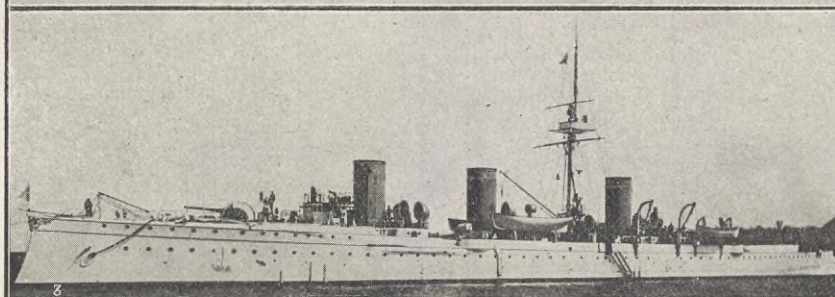
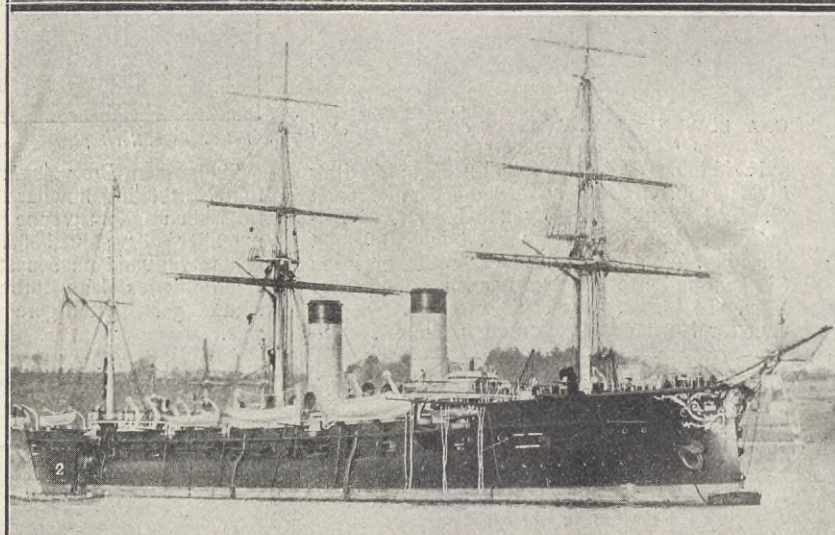
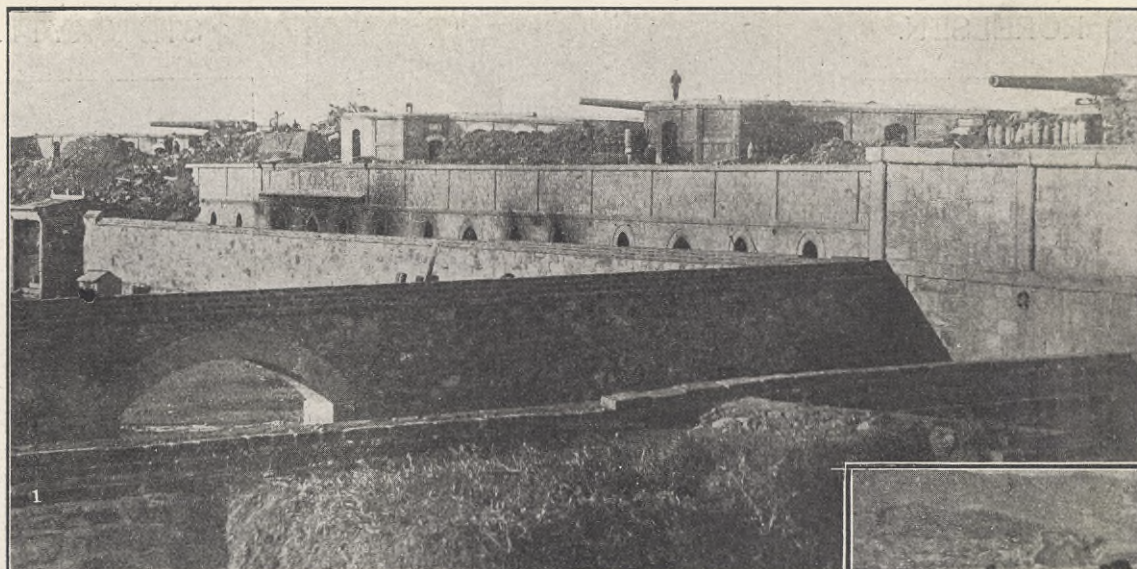
H. 8 D. har af i Sverige bosatta släktingar till den numera i ryskt statsfångelse internerade finske generalen Schaumann satts i tillfälle att meddela tvenne, något äldre porträtt af general Schaumann och hans maka, f. Ramsay. Det är vår lifliga öfvertygelse, att våra läsare med största intresse skola se dessa porträtt, tagna under dagar, då de båda säkert drömde annorlunda om framtiden än hvad lifvet sedermera gifvit dem.

FRU CHARLOTTE SCHAUMANN, f. Ramsay.

BILDER TILL DE SENASTE KRIGSHÄNDELSENA.

Som ett apropos till händelserna i Östasien vilja vi påminna våra läsare om den synnerligen instruktiva uppsats rörande *den nutida ryske officerens utbildning*, som skriven för H. 8 D. af en fackman, kapten Oswald Kuylenstierna, och förträffligt illustrerad, var införd i 2:a årg. n:o 11 och 12.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Skåm—Gbg.

DET HÅRDT ANSATTA PORT ARTHUR. En del af fästningsvallen (1). RURIK (2), NOVIK (3), ASKOLD (4), RETVISAN (5) och CESAREVITCH (6), de ryska krigsfartyg, som oftast nämns i de senaste sjöstridsrapporterna. GENERAL NISHI MED STAB vid Föngwancheng. Prins Kuni (X) brorson till Mikadon (7). EN JAPANSK TRUPPSAMMANDRAGNING: General Nishis division sammandrages vid Föngwancheng (8). VAKT VID INGÅNGEN TILL ETT PASS nära Sai-ma-Tsé (9).

BILDER FRÅN KRIGET.

Efter fotograf.

PÅ SLAGFÄLTET efter en strid nära Sai-ma-tsé. I förgrunden tillfångatagna och sårade ryska soldater. En af ryssarne får just en cigarett af en japansk soldat.

Kliché : Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Sthlm.—Gbg

Efter fotograf.

PÅ MARSCH: Japanska soldater till hälften dolda af Gaolian-växter. Dessa växter uppnå ofta 10 meters höjd.

Kliché : Kem. A.-B. Bengt Sjöversparre Sthlm.—Gbg

SVENSK-NORSKA SKYTTEFESTEN I VÄRMLAND.

FRÅN SVENSK-NORSKA SKYTTEFESTEN Å TROSSNÄS D. 13 AUG.: 1. Öfverstelöjtnant Tisell, ordf. i Värmlands skytteförening. 2. Öfverste Nordersvan förrättar prisutdelningen. 3. Öfverstelöjtnant Tisell hälsar skyttarna välkomna.

Den 13 aug. hölls å Trossnäs fält i Värmland en stor svensk-norsk skyttefest, i hvilken öfver 1,000 skyttar, däribland ett par hundra norrmän deltog. Stora föranstaltningar hade vidtagits för att festligt mottaga gästerna från andra sidan Kölen. Hela lägerplatsen var flaggklädd, tablåer visades, en af den bekante Värmlandsskalden Oscar Stjerne författad, ståtlig prolog upplästes, och allt i allt uppbars dagen af en för Brödrafolken väl entusiastisk stämning.

DEN GAMLE FRANKEN.

För HVAR 8 DAG af *Fredrik Ström*.

Detta är historien om en af de första i Frankarnes släkt, släkten som plöjde Västerby gård i Halland.

Sträfvat och slitit hade han i alla sina dar, han som nu låg på sitt yttersta. Arbetat och arbetat hade han. Från sol gick upp om morgonen tills hon dalade om kvällen. Arbetet hade varit hans lifs gudstjänst. När han höll handen om plogen hade han tjänat Gud bättre än de som läste i bibeln, det visste han. Nog hade hans rygg kroknat och hans hand fått skälfnings af slitet, men gården hade blifvit dubbelt större. Från skogen och myrmarkerna hade han vunnit goda segrar. Nu växte skördar där mossa grott, och solken öfver åkrar, där slånskog vuxit.

Det var ett godt lifvets dagsverk den gamle gjort. Det syntes också på handtagen till plogen. Mycket voro de slitna af greppen från hans händer.

Han kom att tänka på sitt lifsverk, där han nu låg och väntade döden. Jag hade, tänkte han, kanske mäktat mera, om jag icke alltid slutat vid solringningen, eller om jag stigit upp och tagit i före soluppgången. Det hade alltid varit så pass ljusst att en sett följa fårorna på åkern. Kanske ru vår Herre säger, att jag varit en dålig vingårdsman, en oärlig förvaltare. Då får jag förstås räkna upp för honom hvad

jag gjort. Först plöjde jag Hästhagen, det var bara med en ko för plogen. Sedan Kolyckan, också den med endast ett djur under oket. Nå, sen var det Alnåset, som tog sextio lass grus för sankhetens skull. Och så var det Storåkern som tog fem år att rödja fri och få att ge något korn. Sen var det Prästvången och sedan Ugglemossen. Då hade jag oxarna köpta. Och så till sist var det Vickeråkern som tog så långa och många år; då var mor död och pojkarna vuxna. Kan inte vår Herre bli tillfreds med det, manne?

Så tänkte han vidare. Nu få pojkarne gården när jag slutat. Ta de i riktigt, så är skogsmossen torr om tre år, och då kunna de köpa en häst. Och när den är färdig få de ta till med Enrisheden. Det blir ett segt stycke, det. Men god blir den, för den är torr i sig själf. Rågen skall gå bra där.

Där låg han sedan, den gamle, och plöjde i inbillningen sin gård stor som en socken. Öfver hedar och myrar gingo sönerns plogar och ibland trodde han sig själf vara med om arbetet. Till slut såg han intet annat för sitt slocknande öga än ett oändligt stycke åker för böljande säd. Och han var så i tagen med att plöja de nya oändliga åkerfälten, att han bör-

jade mästra som då han förr gick i fåran efter plogen: hit, hit — proo!

Detta hörde dottern som satt i rummet och stic-kade. Hon trodde att han börjat yra eller drömde och hon frågade:

— Drömmer du, far?

Då rycktes gubben bort från de vidsträckta åk-rarna och fälten och såg på sin dotter. Nu förstod dottern att far ej sofvit, utan talat i yrsel och hon tänkte, att nu var döden nära. Därför gick hon ut till bröderna på åkern och sade, att nu skulle nog far till att dö.

Men gubben som ryckts bort från sin inbillade värld af dotterns fråga, fick inte riktigt tag på trå-darna igen. Han mindes blott, att han varit långt

Då kallade den gamle på sönerna, att de skulle komma närmare. När de stodo kring honom sade han:

— Jag vill se mina åkrar — än — en — gång.

De förstodo ej riktigt hvarför far ville se sina åkrar just som han låg och stred med döden. Men säga honom mot ville de ej, och så gingo de ut på gården efter flanket till höskrindan. Därpå lyfte de den gamle upp och buro honom öfver åkrarna.

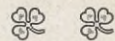
Och han såg sitt verk, det han i femtio år plöjt, och det blef ljust kring hans själ.

När han kom till Hästhagen, den äldsta af det han plöjt, så tog han med handen och strök öfver de halfmogna axen. Då de buro honom därifrån, såg han att ett af rågstånden utmed kanten blifvit knäckt och nu låg utmed jorden. Och han bad en af sönerna resa det upp.

När de burit honom kring alla fälten och voro på väg hem med den gamle, så låg han lugn och tänkte:

— Nu törs jag gå inför vår Herre.

Sen slöt han ögonen, liksom för solens skull. Och sönerna gingo mot hemmet med sin börda och satte ner den på trappan till huset. Då var den gamle Franken död.

ETT ATTENTAT I STOCKHOLM.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

Kliché: Bengt Silfversparre.

borta på grannarnes mark och plöjt. Det, visste han, kunde inte vara någon verklighet. Det hade han legat och drömt. Tänk om han legat och drömt alltsammans! Kanske han aldrig plöjt någon åker. Kanske han bara drömt det. Kanske gården låg lika som då han fick den. Hvad skulle då vår Herre säga?

Han försökte resa sig på arm-bågen och se ut genom fönstret. Men han orkade ej lyfta sig så högt, att han kunde se åkrarna. Han bara såg att där var sol där ute.

Så kommo sönerna in, som dot-tern hämtat. De satte sig tysta och den äldste sade:

— Har du det svårt, far?

— Åh — nej — vår — Herre — är — mild.

Men sönerna sågo, att fars blick lopp orolig mot fönstret.

— Hvad är det far grubblar på så tungt? hviskade flickan till bröderna. Men de visste inte.

HVAR 8 DAGS FOTOGRAF I STHLM.

Kliché: Bengt Silfversparre.

ATTENTATET MOT CENTRIFUGAL A.-B:S DIREKTÖR, Herr K. F. LUNDIN, å bo-lagets kontor i Stockholm. Exteriör af det hus, Hamngatan 8, där bolagets kontor är inrymdt. (X Direktionsrummet, där olyckan skedde). — Interiör af direktionsrummet, där den inlämnade helvetesmaskinen exploderade. (1. Direktörens rum. (2. Platsen där lådan stod).

EN PLUGGHÄST.

HANS, DEN UNDERBÅRA HÅS'EN, svarar genom knackningar med foten på till honom riktade frågor.

En häst med skolunderbyggnad! Det är verkligen en nyhet som man är sen att tro, men som, när man genom samstämmiga pålitliga vittnesbörd blifvit tvungen att taga den på allvar, ger den gamla, redan underminerade läran om de "osjåligen" djuren och skillnaden mellan instinkt och förstånd dödsstöten.

En pensionerad tysk lärare, hr von Osten, har nu i fyra års tid använt sin pedagogiska skicklighet på att bibringa en honom tillhörig häst, Hans, litet allmänbildning. Han har lärt honom både att läsa och att räkna, och att genom ett sinnrikt knackningssystem med höfven svara på framställda frågor — ty hästen förstår tyska språket fullkomligt. Herr von Osten försäkrar att hans vackra Orlowerfullblod icke alls är ett ovanligt intelligent djur utan endast besitter genomsnittsbegåfning.

Den 8-åriga hingsten kan nu efter 4 års studier — dresyr vore icke uttrycket, ty hästen tänker och svarar med full logisk självständighet och blir alldeles icke svaret skyldig i sin lärares frånvaro — räkna med de fyra räknesäten, upphöja i kvadrat och behandla bråk och decimalbråk, stafva hela meningar som man dikterar för honom, skilja de tolf färgerna, bestäma tonhöjden af en ton, som

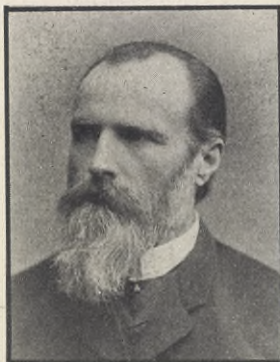
man blåser på munharmonika för honom, angifva hvilken ton i en dissharmoni som måste utelämnas för att få harmoni, känna igen människor efter äfven dåliga fotografier o. s. v. Och frågar man honom t. ex. hur många hörn det finns i en cirkel, så knycker han med huvudet på ett sätt, som tydligt lägger i dagen hans förakt öfver frågans art. I Berlin, där Hans de sista dagarna varit underkastad offentlig examen, har han väckt ett ofantligt upseende, icke minst bland vetenskapsmännen. Han kommer att fortsätta sina studier, och en vacker dag kanske han öfverraskar världen med att taga studentexamen.

HANS, EN HÄST SOM KAN LÄSA OCH RÄKNA.

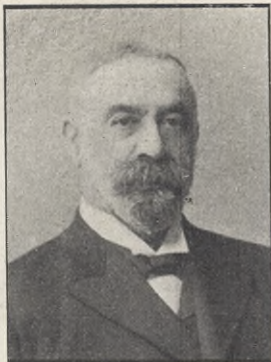
Kliché: Bengt Silfverparre.

A. F. R. ALMSTRÖM.

70 år fyllde den 18 aug. bankofullmäktigen, ledamoten af Riksdagens första kammare, disponenten vid Rörstrands porslinsfabrik A. F. R. Almström. H. 8 D. har förut i III årg. nr 4 lämnat helsidesporträtt och en utförlig biografi af den framstående mannen.

E. JACOBSON.

Slottsintendenten, prof. Ernst Jacobson i Stockholm, fyllde den 16 augusti 65 år. Vi hänvisa till data i N:o 36, II årg.

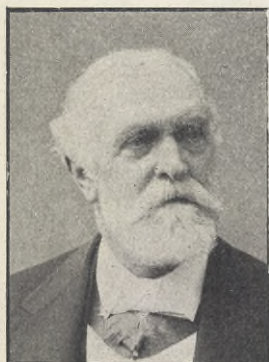
A. A. HOLMBERG.

Kontraktspresten, kyrkoherden i Grenna, Axel Alfred Holmberg, fyllde den 15 augusti 60 år. Stud. 65, prästvigd 67, past.-ex. 77, stads-kom. i Jönköping 80, kyrkoherde i Grenna 97, kontraktsprest i Vista 01. Grenna stadsfullmäktiges ordf.

C. V. SVENSSON.

Grosshandlaren C. V. Svensson Malmö, fyllde den 20 augusti 50 år

O. MELIN.

En af Göteborgs mera framstående män, ledamoten af Riksdagens första kammare, grossh. Olof Melin, fyllde den 20 aug. 70 år. M. har städe inom Riksdagen intagit en bemärkt plats liksom han verksamt deltagit i Göteborgs kommunala lif.

J. A. THOMSON.

Häradshöfdingen i Jämtlands östra domsaga, Johan August Thomson fyllde den 20 aug. 55 år. Stud. 70, hofr.-ex. 73, auskult. Svea hofr. 74, v. häradshöfd. 78, t. f. domh. 77-86. Häradshöfd. i Jämtlands östra domsaga 86.

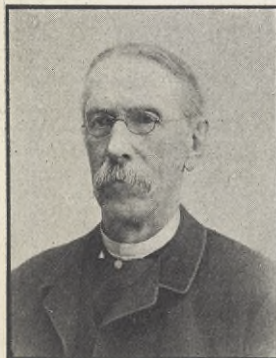
F. JOHANSSON.

Kaptenen vid Södermanlands regemente, Fritz Johansson, fyllde den 14 augusti 50 år.

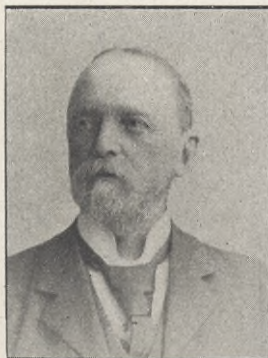
J. H. FRÖBERG.

Fabriksdirektören, den öfver hela landet bekante affärsmannen i Finspong, John Herman Fröberg, fyller d. 30 aug. 45 år och firar samtidigt 25-års affärsjubileum. John Fröberg torde vara det mest lysande bevis för den framgång en riktig men med insikt skött annonsering kan tillföra en respektabel firma

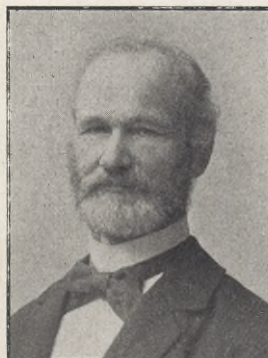
P. A. C. THAM.

Trafikchefen och föreståndaren för ban- och maskinafd. v. Skara-Kinnelule-Vänerns järnväg, kaptenen Per Anton Casper Tham, ingick d. 11 aug. i sitt 80 år. Som något mera sällsynt må nämnas att tvenne söner till T. under dennes lifstid uppnått så hög militärtjänst som öfverstelöjtnanter.

N. D. QUIST.

F. d. disponenten vid Strömnäs sågverk, N. D. Quist, ingick den 7 augusti i sitt 70 år.

A. J. A. CRONVALL.

Fil. doktorn, seminarieadjunkten i Linköping, Axel Julius Alexander Cronvall, fyllde d. 15 aug. 65 år.

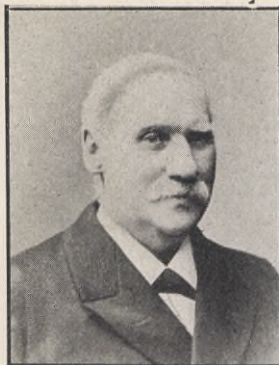
I. A. ENGSTRÖM.

Marindir. Ivar Alphons Engström i Sthlm f. 50 år d. 11 aug. Tekn. Inst. 75, Ecole d'appl. du génie mar. 79, vid varf i Glasgow 79-81, und.-ing. vid marining.-staten 80, hos Kockum 83 86, e. ing. 88, lär. v. Sjökr.-skol. 90-92, ing. 96, verkst.-förest. v. flott. varf i Karlskrona 99-01, dir. o. chef för ing.-dep. vid flott. stat. i Sthlm 02.

PORTRÄTTGALLERI

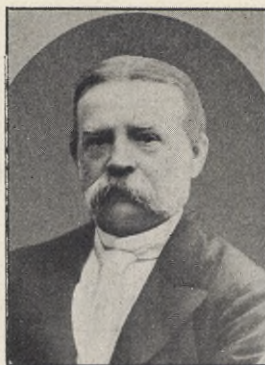
F. A. LEMBKE.

75 år fyllde den 14 aug. f. d. disponenten vid det af honom 1870 grundade Franska Ångvarns A.-B. i Landskrona, F. A. Lembke. På sin tid intresserad kommunalman — bl. a. vice ordf. i drätselkammaren.

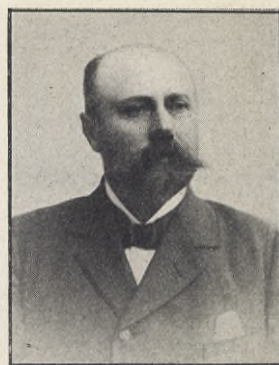
A. W. NORDIN.

Statens slöjdinstruktör, ingenjören Anders Wilhelm Nordin i Skara, fyllde d. 24 aug. 60 år. Har inspekterat flertalet af Sveriges slöjdskolor samt efter vederbörl. uppdrag flerstades gifvit slöjdkurser. Medverkat vid slöjdfördelningarna å utställn. i Stockholm, Geite, Katrineholm m. fl.

F. ESTBERG.

F. d. kamreraren i Göteborgs Sparbank samt Ränste- och Kapitalförs.-Anst., Fredr. Estberg, fyllde den 21 augusti 70 år. Efter studentex. ingick E. vid telegrafverket. Från 74—03 kamrer i sparbanken och Ränste- och Kapitalförs.-Anst. då afsked med pension beviljades. d. a. fi.

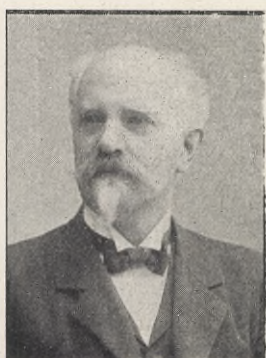
O. G. von ESSEN.

F. d. godsägaren Odert Gabriel von Essen fyllde den 13 augusti 50 år.

A. F. HÖGDAHL.

Den 31 juli fyllde innehafvaren af apoteket i Söderköping, Anders Ferdinand Högdahl, 65 år.

H. A. NYLÉN.

Yrkesinspektören i Örebro distrikt, civilingenjören Herman August Nylén, fyllde d. 6 aug. 60 år. Stud. 64, Tekn. Inst. 65—67, under 25 år vid Motala Verkstad, där af 15 som föreståndare för valsverk, ångham-, smedja och martinverk. Sedan 98 yrkesinspektör i olika distrikt, där af från 01 i Örebro.

M. S. ÖSTERBERG.

Föreståndaren för och delägaren i badorten Stenungsön, f. d. sjökaptainen M. S. Österberg, fyllde den 12 augusti 60 år.

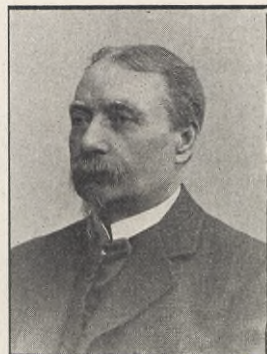
J. LUNDBERG.

Telegrafkommissen Jacob Lundberg, Landskrona, fyllde den 6 augusti 50 år.

K. O. ASPELIN.

Disponenten i Söderbloms Gjuuteri A.-B., Eskilstuna, Knut Oscar Aspelin, fyllde den 19 augusti 60 år. Styrelseledamot i A.-B. Mälarsprovinsernas Bank i Eskilstuna och i Eskilstuna stads sparbank.

S. R. K. LILJEDAHL.

Den 1 augusti fyllde apotekaren i Norrköping Sten Robert Kristian Liljedahl 60 år.

J. JACOBSSON.

Grosshandlaren i Helsingborg J. Jacobsson fyllde den 13 augusti 50 år.

A. G. VESTERDAHL.

Provinsalläkaren i Ölands Norra distrikt, med. llc. Axel Gottfrid Vesterdahl, fyllde den 6 aug. 45 år.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

P. L. LINDBERG. †

Den 12 aug. afled i Helsingborg en af stadens mest bekante handverksmästare och en af dess äldste borgare, gördelmakaren Petter Ludvig Lindberg, 89 år gammal. På 50-talet tillhörde L. under sex år "stadens äldste".

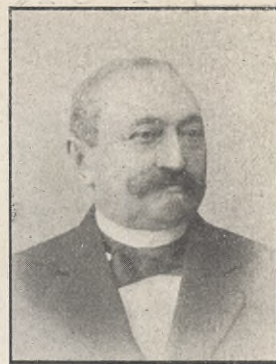
C. V. LILJEQVIST. †

Prosten och kyrkoherden i Fogdö och Helgerö, fil. jubeldoktorn Conrad Verner Liljeqvist afled den 3 aug. 74 år gammal. Stud. 50, fil. kand. 54, fil. d.r. s. å., teor. teol. ex. 55, past.-ex. 72, komminister i Fogdö 55 och kyrkoherde där 73. Prost 85.

ANTON JULIUS BLOM. †

Den 8 augusti afled i Kalmar kaptanen i flottans nya reservstat, kapt-löjtn. Anton Julius Blom vid 71 års ålder. B. var chef för Smålands, Ölands, Gotlands, Tjusts och Östergötlands båtmanskompanier.

P. G. L. NYMAN. †

Den 17 aug. afled dispaschören Göteborg, vice häradshöfdingen Peter Gotthard Leonard Nyman vid 59 års ålder.

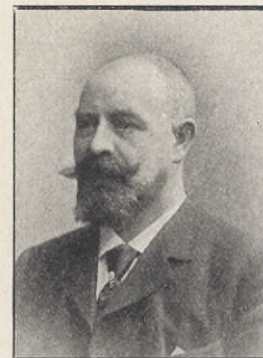
S. IFVARSSON. †

Seniorn bland Göteborgs stifts prästerskap, prosten, kyrkoherden i Hvalinge, Sven Ifvarsson, afled d. 17 augusti, 87 år gammal. Stud. 42, prästvigd 45, past.-ex. 62, kyrkoh. i Hvalinge 74.

C. JOHANSSON. †

Den 15 aug. afled vid 67 års ålder fältintendenten C. Johansson. Ombudsman i Älfsb. läns brandstodsbol. sedan 98, ordf. i Vassända-Noglums sockens nämnd o. stämman i 25 år. led. af flere ensk. o. offentl. styrelser, 2 år revisor i Riksbankens afd.-kont. i Göteborg, bevilstat 20 ländst., led. af riksd. 2:a kam. 87-92.

J. PRIEN. †

Den 12 augusti afled i Stockholms närhet, genom olycka vid segling, grosshandlaren John Prien.

I. V. A. RONDAHL. †

Den 31 juli afled handlanden i Falun I. V. A. Rondaahl vid 39 års ålder.

EN VACKER SKOLBYGGNAD

Foto. Barr. Örebro

DEN NYA, AF STADEN UPPFÖRDA LÄROVERKSBYGGNADEN FÖR FLICKOR I ÖREBRO, dit nu den gamla Risbergiska skolan och Fernandska skolan under det gemensamma namnet Nya Elementarskolan inflytta den 31 aug. Skolhuset är ritadt af arkitekten Magnus Wahlander.

Kilob: Kem. A.-O. Bengt Skjerveparre Skilm.—Gbr